

Undervisningsministeriet
Udd.styr., Jur. kontor for alm. udd.
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

BØRNERÅDETS HØRINGSSVAR TIL: UDKAST TIL LOVFORSLAG OM MERE FRIT SKOLEVALG

D. 10. 08. 2004.

Generelt om lovforslaget

Forældre til skolesøgende børn har allerede nu muligheden for at vælge mellem folkeskole og fri grundskole og, med visse begrænsninger, mellem folkeskolerne inden for bopælskommunens grænser. Med lovforslaget udvides forældrenes ret til at vælge folkeskole for deres barn til også at omfatte skoler i andre kommuner end bopælskommunen.

Børnerådet finder som udgangspunkt, at børn ikke opnår nogen fordele ved nyordningen. Vælger forældrene folkeskole, fx hvor deres arbejdsplads befinder sig, kan der være tale om særdeles negative konsekvenser for børn, bl.a. hvis valget medfører lange rejsetider. Det rejser også spørgsmålet om konsekvensen for barnet, hvis forældrene skifter arbejdsplads. Ordningen kan formentlig være til gavn for forældrene, men den kan ikke påstås at passe bedst til barnets behov, som det gøres i bemærkningerne til lovforslaget. Selv om der allerede nu med muligheden for at vælge fri grundskole findes disse såkaldte pendlerbørn, ser Børnerådet ingen grund til ligefrem at øge mulighederne for at påtvinge børn ulemper.

En del stærke forældre vil i kraft af deres overskud benytte sig af muligheden for frit valg. Nogle skoler vil derfor opleve en voksende koncentration af ressourcetsvage, ofte to-sprogede børn. Dette vil modvirke den aktive indsats mod ghetto-dannelser i folkeskolen, som for tiden også af sociale hensyn udføres i mange større byer. Det harmonerer yderligere meget dårligt med forskning (Note1: Beatrice Schindler Rangvid, Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut, i AKF Nyt nr. 2, 2004), bl.a. PISA-undersøgelsen, der anbefaler en jævn fordeling i skolerne af elever fra forskellige sociale kår, fordi dette kan relateres til et højt gennemsnitligt færdighedsniveau. Eksempler fra praksis som fx i Esbjerg (Note 2: Morgenavisen Jyllandsposten 24. juni 2004), påviser ligeledes, at socialt svage elever klarer sig bedst, når de går i skole med stærke elever, og at de stærke elevers muligheder ikke forringes heraf. Herved svækkes den negative sociale arv altså også.

Hvis de stærke elever nu som en følge af forslaget samles på færre skoler, vil dette få negative konsekvenser for det faglige niveau på nationalt plan. Man vil som en yderligere konsekvens af forslaget kunne se, at Danmark igen sakker bagud i international sammenligning.

Særligt om de enkelte bestemmelser

Med ændringen af §36, stk. 7, 2. pkt. lovfæstes det, at eleverne har ret til at forsætte skolegangen i den skole, hvor de er optaget, uanset om de skifter bopæl inden for kommunen eller flytter til en anden kommune. Børnerådet anbefaler denne formulering, der kan få positiv betydning for mange børn, bl.a. ved skilsmisse.

På baggrund af ovenstående fraråder Børnerådet den foreslåede ændring af loven, med undtagelse af ovenstående vedr. §36.

Med venlig hilsen

Klaus Wilmann, Formand for Børnerådet
Bente Ingvarsen, Sekretariatschef